

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสำคัญของการประเมินผลการเรียนรู้ของ มสธ. ช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตามมุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) ทบทวน และสังเคราะห์การประเมินผลการเรียนรู้ที่ มสธ. ดำเนินการช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 3) จัดทำแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างกาแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และ 4) ศึกษาอุปสรรค ช่องว่างและความท้าทายที่ไม่คาดคิด และบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลศึกษาความสำคัญของการประเมินผลการเรียนรู้ของ มสธ. ช่วงก่อน และระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์การประเมินผลการเรียนรู้ที่ มสธ. ดำเนินการช่วงก่อน และระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

ตอนที่ 3 ผลการจัดทำแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างกาแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาอุปสรรค ช่องว่างและความท้าทายที่ไม่คาดคิด และบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล

ตอนที่ 1 ผลศึกษาความสำคัญของการประเมินผลการเรียนรู้ของ มสธ. ช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในตอนต้นที่ 1 เป็นการตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาความสำคัญของการประเมินผลการเรียนรู้ของ มสธ. ในช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 25 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร หรือประธานสาขา หรือผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน จำนวน 2 คน 2) ผู้บริหารหรือผู้แทนที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล สำนักทะเบียนและวัดผล จำนวน 3 คน 3) ผู้บริหาร/ผู้รับผิดชอบด้านเครือข่ายและคอมพิวเตอร์ จำนวน 3 คน 4) ผู้บริหารหรือผู้แทนด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 2 คน 5) คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน 6) นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 10 คน และ 7) บุคคลภายนอกตัวแทนผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 3 คน และการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา เพื่อทำความเข้าใจถึงการปรับตัวและผลกระทบที่เกิดขึ้นในกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ในสองช่วงเวลา ผลการวิเคราะห์ช่วยให้เห็นภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รวมถึงข้อดีและข้อเสียของวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ และนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการพัฒนากระบวนการประเมินผลในอนาคต

1.1 ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความสำคัญของการประเมินผลการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกลจากมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้เปลี่ยนโฉมภูมิทัศน์ทางการศึกษาไปอย่างมาก ส่งผลให้ มสธ. ต้องคิดใหม่เกี่ยวกับแนวทางการสอน การเรียนรู้ และการประเมิน โดยพิจารณาจากมุมมองและประสบการณ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ ผู้บริหาร และผู้ใช้บัณฑิต โดยจัดเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ การเรียนการสอน การประเมินและการสอบ และการบูรณาการเทคโนโลยี รายละเอียดของแต่ละประเด็นมีดังนี้

1.1.1 การเรียนการสอน

ก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. มีชื่อเสียงและเป็นผู้นำในด้านการจัดการศึกษาทางไกล เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา และรองรับนักศึกษาที่กระจายอยู่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รูปแบบการศึกษาของ มสธ. ใช้สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลักโดยทั่วไปนักศึกษาใช้สื่อสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นเอกสารการสอนชุดวิชาหรือสื่อดิจิทัล (ถ้ามีในบางชุดวิชา) ได้ตามความต้องการเสริมด้วยการเรียนรู้แบบนัดหมายล่วงหน้าซึ่งเป็นการสอนแบบเผชิญหน้า การสอนแบบนัดหมายในแต่ละภาคการศึกษามีการจัดขึ้น 2 ครั้ง ครั้งละ 2 วัน การจัดการเรียนการสอนลักษณะนี้จัดในบางชุดวิชา ตามที่สภาวิชาการของ มสธ. อนุมัติให้มีการจัดกิจกรรมดังกล่าวขึ้น กิจกรรมที่จัดช่วยให้นักศึกษาสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในชุดวิชายาก หรือชุดวิชาที่มีการคำนวณ กิจกรรมดังกล่าวทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสพบปะกับอาจารย์ผู้สอน เพื่อซักถามข้อสงสัยหลังจากที่ตนเองได้ศึกษาเอกสารการสอนชุดวิชา ทำกิจกรรมระหว่างเรียนเพื่อทบทวนความรู้เพื่อเตรียมตัวสำหรับการสอบไล่ประจำภาค และมีคะแนนเก็บจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 30 ของการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้

ระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มีการกำหนดมาตรการการล็อกดาวน์ และมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม ส่งผลให้การจัดกิจกรรมแบบเผชิญหน้าต้องหยุดชะงักอย่างกะทันหัน มสธ. จำเป็นต้องปรับตนเองอย่างรวดเร็วไปสู่การจัดการจัดกิจกรรมผ่านช่องทางออนไลน์เต็มรูปแบบ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เป็นความท้าทายอย่างยิ่ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงต้องพึ่งพาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีอย่างจำกัดของนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล หรือในชนบทสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้อย่างจำกัด ต้องเผชิญกับอุปสรรคสำคัญ เช่น นักศึกษาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลในเขตภูเขา หรือ เกาะ มักประสบกับปัญหาการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ยากต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการสอนแบบนัดหมายผ่านช่องทางออนไลน์ หรือการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล ความแตกต่างทางด้านความพร้อมทางดิจิทัลของนักศึกษาเป็นสิ่งที่ มสธ. ให้ความห่วงใยเนื่องจากทำให้เกิดความแตกต่างทางด้านโอกาสและความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลทำให้ง่ายต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการสอนแบบออนไลน์ หรือการใช้งานสื่อการเรียนรู้ที่เป็นดิจิทัล ความไม่เท่าเทียมกันที่กล่าวมานั้นมีผลกระทบสำคัญต่อการศึกษา เพราะทำให้นักศึกษาบางกลุ่มมีโอกาสในการเรียนรู้ที่น้อยกว่ากลุ่มอื่น ทำให้เกิดช่องว่างในด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาในอนาคต มหาวิทยาลัยจึงต้องมีมาตรการและนโยบายเพื่อช่วยลดช่องว่างเหล่านี้ เช่น การจัดหาสื่อการเรียนรู้แบบออฟไลน์ การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนรู้ หรือการพัฒนาความรู้และทักษะด้านดิจิทัลของนักศึกษา

การปรับตัวเข้าสู่การเรียนรู้ออนไลน์เป็นการตอบสนองของ มสธ. ที่มีต่อวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. ได้มีการริเริ่มดำเนินโครงการหลายประการเพื่อสนับสนุนนักศึกษาและคณาจารย์ในการเปลี่ยนแปลง โดยการขยายโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลของตนเอง ดำเนินการปรับโฉมการเรียนรู้ออนไลน์พร้อมทั้งเร่งสร้างทำทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ในรูปแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์ ชูติวิชา นอกจากนี้ มสธ. จัดให้มีการฝึกอบรมสำหรับนักศึกษาและคณาจารย์เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ และเครื่องมือดิจิทัล เช่น การจัดอบรมออนไลน์เกี่ยวกับวิธีใช้ Moodle สำหรับการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมในห้องเรียนเสมือนจริงผ่าน Microsoft Teams มีความพยายามในการริเริ่มโครงการเพื่อตอบสนองต่อวิกฤตที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 แต่การเปลี่ยนแปลงก็พบกับปัญหา อุปสรรค หรือความท้าทายเนื่องจากคณาจารย์คุ้นเคยกับวิธีการสอนแบบเดิม ต้องปรับตัวเข้ากับการสอนรูปแบบใหม่อย่างรวดเร็ว เป็นความท้าทายที่เกิดขึ้นกับชูติวิชาที่มีการจัดการเรียนแบบเผชิญหน้าในช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เนื่องจากมีจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนผ่านห้องเรียนเสมือนจริงใน Microsoft Teams เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์และความรู้สึกใกล้เคียงกับวิธีการสอนแบบเผชิญหน้า และต้องสามารถกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในชั้นเรียนเพื่อมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ผู้สอนต้องสามารถวินิจฉัยพฤติกรรมการณ์การเรีรู้ออนไลน์ของนักศึกษาผ่านการสังเกต และปรับเทคนิคการสอนของตนเองให้ทันที่

1.1.2 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (มสธ.) เป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำที่มีจุดแข็งในเรื่องการประเมินผลการเรียนรู้ที่เป็นมาตรฐาน มสธ. มีการจัดสอบไล่และสอบซ่อมประจำภาคการศึกษา เพื่อรองรับนักศึกษาจำนวนหลายหมื่นคนในแต่ละภาคการศึกษา การประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐานนี้เป็นสิ่งสำคัญที่สะท้อนถึงคุณภาพทางวิชาการและความน่าเชื่อถือของมหาวิทยาลัย ผู้บริหาร มสธ. ให้ความสำคัญกับคุณภาพของนักศึกษา โดยกำหนดมาตรการที่รัดกุมและเข้มงวดในการควบคุมมาตรฐาน ตั้งแต่กระบวนการสร้างและผลิตข้อสอบ กระบวนการจัดสอบ และการตัดสินผลสอบ ในบางวิชาที่เป็นวิชายาก มีการเก็บคะแนนระหว่างเรียนจากการสอนเสริมและการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน ซึ่งเป็นวิธีที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถติดตามความก้าวหน้าของตนเองและระบุประเด็นที่ต้องปรับปรุงได้ นักศึกษาจึงมีความมั่นใจในความเป็นธรรมและมาตรฐานของการประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการสอบในสถานที่ที่กำหนดอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้สามารถควบคุมสภาพแวดล้อมของนักศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกันและทำให้คะแนนสอบที่ได้มามีความน่าเชื่อถือ

เมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในช่วงปี พ.ศ. 2563 มสธ. ต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ในการปรับเปลี่ยนกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอบแบบดั้งเดิมไปสู่การสอบออนไลน์ การเปลี่ยนแปลงนี้มีความสำคัญเพื่อให้การเรียนการสอนสามารถดำเนินต่อไปได้ มสธ. ได้ประยุกต์ใช้การสอบออนไลน์แบบมีผู้ควบคุม (proctored online exams) โดยใช้โปรแกรมสำหรับการประชุมออนไลน์จัดเป็นห้องสอบเสมือนจริง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับห้องสอบทางกายภาพ ในห้องสอบเสมือนจริง 1 ห้อง มีผู้คุมสอบ 1 คน สำหรับควบคุมการสอบของนักศึกษา 50 คน และใน 1 หน้าต่างของห้องสอบเสมือนจริง สามารถแสดงวิดีโอที่ถ่ายทอดสดมุมมองที่ตรงไปหน้าและ

สภาพแวดล้อมใกล้เคียงของนักศึกษา จำนวน 25 คน ต่อ 1 หน้าต่าง การสอบออนไลน์นี้ทำให้นักศึกษามีความวิตกกังวลในช่วงแรกเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ การใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และความเชื่อมั่นต่อระบบการจัดสอบของ มสธ. นักศึกษาบางส่วนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลขาดความพร้อมในด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ หรืออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่จำเป็นต้องใช้ในการสอบ ต้องเผชิญกับความยากลำบากในการเข้าถึงการสอบออนไลน์ มสธ. ได้มีมาตรการเยียวยาให้กับผู้ได้รับผลกระทบ โดยการจัดสอบทดแทนให้ภายหลัง เนื่องจากมีการเกิดปัญหาทางเทคนิคขึ้นหลายครั้ง นักศึกษาที่เข้าสอบออนไลน์หลายรอบเริ่มปรับตัวและสามารถใช้งานระบบสอบได้เป็นอย่างดี แต่ยังคงมีนักศึกษาที่ต้องรอจนกว่า มสธ. จะสามารถจัดการสอบแบบปกติได้

การเปลี่ยนแปลงจากการประเมินผลการเรียนรู้แบบดั้งเดิมไปสู่การสอบออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้แสดงถึงปัญหาของความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงการศึกษา และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลที่ขาดความพร้อมในด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ต้องเผชิญกับความยากลำบากในการเข้าถึงการสอบออนไลน์ มสธ. ได้มีมาตรการเยียวยาและปรับปรุงระบบการสอบออนไลน์ให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา แมื่อนักศึกษาบางส่วนจะสามารถปรับตัวและใช้งานระบบสอบออนไลน์ได้เป็นอย่างดี แต่ยังคงมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความเป็นธรรมและมาตรฐานของการสอบออนไลน์ เพื่อรักษาคุณภาพและความน่าเชื่อถือของการประเมินผลการเรียนรู้ มสธ. จึงต้องกำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริมการรักษาความซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษา ในสภาพแวดล้อมที่มีการประเมินออนไลน์ การสอบออนไลน์แบบมีผู้ควบคุมเป็นหนึ่งในมาตรการที่ มสธ. ใช้เพื่อรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้น และเพื่อรักษามาตรฐานวิชาการในการประเมินผลการเรียนรู้ การให้การสนับสนุนและการเข้าถึงทรัพยากรการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันสำหรับนักศึกษาทุกคนเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

1.1.3 การบูรณาการเทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. มีการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลที่ใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสนับสนุนการศึกษาแบบทางไกล แต่มีได้ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลอย่าง Microsoft Teams หรือ Webex ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มใหม่ที่ได้รับการนำมาใช้ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาด ในช่วงเวลาก่อนการแพร่ระบาด มสธ. เน้นการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายและมีคุณภาพ เพื่อให้นักศึกษาได้รับการศึกษาที่ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ เอกสารการสอนเป็นส่วนสำคัญที่สุด โดยใน 1 ชุดวิชาประกอบด้วย 15 หน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาในเอกสารการสอนถูกออกแบบมาเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถศึกษาเนื้อหาได้อย่างเป็นระเบียบและต่อเนื่อง นอกจากเอกสารการสอนแล้ว มสธ. ยังมีแบบฝึกปฏิบัติที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะและประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการใช้รายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อเผยแพร่เนื้อหาการเรียนรู้ก็เป็นอีกหนึ่งวิธีที่ช่วยให้นักศึกษาได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากการฟังและการดู มีการใช้แพลตฟอร์ม Moodle และ YouTube เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและที่ทุกที่ ไม่จำเป็นต้องเรียนในห้องเรียนรูปแบบเดิม การใช้งานเทคโนโลยีดังกล่าวช่วยเพิ่มความสะดวกสบายในการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา สื่อการสอนที่ มสธ. นำมาใช้

มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหา และช่วยให้นักศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีในการสนับสนุนการศึกษาไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

ในส่วนของ การวัดประเมินผลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการตัดสินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา มสธ. มีกระบวนการผลิตและสร้างข้อสอบที่เป็นมาตรฐาน ใช้ระบบคลังข้อสอบแบบคอมพิวเตอร์ในการเตรียมต้นฉบับข้อสอบ เพื่อให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยของชุดวิชา ระบบคลังข้อสอบช่วยให้การจัดทำแบบทดสอบเป็นไปอย่างมีมาตรฐานและทันสมัย โดยมีการตรวจสอบและปรับปรุงข้อสอบ จากกรรมการด้านการวัดและประเมินผล และกรรมการเนื้อหาเพื่อสร้างความมั่นใจว่าข้อสอบมีความถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหาการเรียนรู้ กระบวนการตรวจข้อสอบประจำภาคของ มสธ. เป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อน เนื่องจากมีนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและเข้าสอบหลายหมื่นคนชุดในแต่ละภาคการศึกษา การดำเนินการตรวจข้อสอบมีมาตรการที่ชัดเจนและรัดกุม เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการประเมินผลเป็นไปอย่างยุติธรรมและโปร่งใส โดยกระบวนการตรวจข้อสอบของ มสธ. ต้องมีการคัดแยกข้อสอบ และตรวจสอบความถูกต้องของการผนวกคำตอบและการผนวกข้อสอบประจำตัวในกระดาษคำตอบที่รวบรวมมาจากสนามสอบทั่วประเทศ และจัดเตรียมเพื่อเข้าสู่กระบวนการตรวจ ข้อสอบจะถูกจัดเรียงตามชุดวิชา การตรวจข้อสอบของ มสธ. มีการใช้ทั้งระบบตรวจข้อสอบด้วยเครื่อง (สำหรับข้อสอบแบบปรนัย) และการตรวจด้วยมือ (สำหรับข้อสอบแบบอัตนัย) ข้อสอบแบบปรนัยจะถูกตรวจด้วยเครื่องอ่านข้อสอบ (OMR) ซึ่งสามารถตรวจข้อสอบได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ส่วนข้อสอบแบบอัตนัยจะถูกตรวจโดยคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละวิชา ซึ่งต้องการเวลาและความละเอียดในการตรวจ หลังจากการตรวจข้อสอบเสร็จสิ้นคะแนนที่ได้จะถูกบันทึกลงในระบบคอมพิวเตอร์และถูกตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนเสนอไปยังที่ประชุมคณะกรรมการตัดสินผลสอบเพื่อให้มั่นใจว่าการประเมินผลเป็นไปอย่างถูกต้องและยุติธรรมและประกาศผลสอบอย่างเป็นทางการ

เมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. ต้องเผชิญกับอุปสรรคในการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนและการสอบออนไลน์กลายเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำอย่างเร่งด่วน เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์เร่งด่วน มสธ. ได้เริ่มนำแพลตฟอร์มดิจิทัลเช่น Microsoft Teams และ Webex มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการสอบออนไลน์ การใช้แพลตฟอร์มทั้ง 2 ช่วยให้นักศึกษาและคณาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้จะอยู่ห่างไกล การจัดสอบออนไลน์จำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความเสถียรของระบบ การป้องกันการทุจริตในการสอบ และการรักษาความเป็นส่วนตัวของนักศึกษา มสธ. ได้เตรียมความพร้อมด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับจำนวนผู้ใช้งานที่เพิ่มขึ้น รวมถึงการจัดเตรียมระบบสำรองข้อมูล ระบบการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ และการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ทางด้านเทคนิคเพื่อรับมือกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น การสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องในกรณีที่ระบบมีปัญหาถือเป็นส่วนสำคัญ ทีมเจ้าหน้าที่ด้านไอทีจำเป็นต้องแจ้งสถานะของระบบ วิธีการแก้ไข และเวลาที่คาดว่าจะระบบจะกลับมาทำงานได้ตามปกติ นอกจากนี้ยังมีการจัดทำสื่อเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจในระบบการสอบออนไลน์และการใช้งานระบบ e-learning อย่างมีประสิทธิภาพ การอบรมคณาจารย์และบุคลากรในเรื่องการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ เช่น Microsoft Teams, Webex และ

Moodle เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผ่านระบบออนไลน์ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จาก มสธ. การนำแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้งานช่วยให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว ทุกที่ และช่วยเพิ่มความสะดวกสบายในการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา นักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตนเองได้มากขึ้น และสามารถปรับตัวเข้ากับระบบการเรียนการสอนออนไลน์ได้อย่างรวดเร็ว การประเมินผลการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล และการจัดสอบออนไลน์แบบมีผู้คุมสอบเป็นวิธีที่ มสธ. นำมาใช้ในการป้องกันการทุจริตในการสอบ นักศึกษาต้องทำการสอบในสภาพแวดล้อมที่มีการควบคุม โดยใช้โปรแกรมสำหรับการประชุมออนไลน์จัดเป็นห้องสอบเสมือนจริง ในห้องสอบเสมือนจริง 1 ห้อง มีผู้คุมสอบ 1 คน สำหรับควบคุมการสอบของนักศึกษา 50 คน และใน 1 หน้าต่างของห้องสอบเสมือนจริง สามารถแสดงวิดีโอที่ถ่ายทอดสดมุมมองที่ตรงไปหน้าและสภาพแวดล้อมใกล้เคียงของนักศึกษา จำนวน 25 คน ต่อ 1 หน้าต่าง การสอบออนไลน์นี้ทำให้นักศึกษามีความวิตกกังวลในช่วงแรกเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ การใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และความเชื่อมั่นต่อระบบการจัดสอบของ มสธ. นักศึกษาบางส่วนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ขาดความพร้อมในด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ หรืออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่จำเป็นต้องใช้ในการสอบ ต้องเผชิญกับความยากลำบากในการเข้าถึงการสอบออนไลน์ มสธ. ได้มีมาตรการเยียวยาให้กับผู้ได้รับผลกระทบ โดยการจัดสอบทดแทนให้ภายหลัง เนื่องจากมีการเกิดปัญหาทางเทคนิคขึ้นหลายครั้ง นักศึกษาที่เข้าสอบออนไลน์หลายรอบเริ่มปรับตัวและสามารถใช้งานระบบสอบได้เป็นอย่างดี แต่ยังมีนักศึกษาบางส่วนที่ต้องรอ มสธ. จัดการสอบแบบปกติ

ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. ได้ใช้วิกฤตเป็นโอกาสในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนและการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการสนับสนุนการศึกษา การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลและการจัดสอบออนไลน์แบบมีผู้คุมสอบช่วยให้การประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นไปอย่างยุติธรรมและโปร่งใส มสธ. ยังคงมุ่งมั่นในการพัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้แน่ใจว่านักศึกษาทุกคนได้รับการศึกษาอย่างยุติธรรมและมีคุณภาพในทุกสถานการณ์

1.2 การรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินการของ มสธ. ในช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในเรื่องการประเมินผลการเรียนรู้

การรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินการของ มสธ. ในช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในเรื่องการประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 6 ประเด็น ดังนี้ 1) นโยบายเกี่ยวกับการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา 2) กระบวนการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา 3) การกำหนดระเบียบ 4) การเตรียมความพร้อมและการจัดสอบ 5) การควบคุมการสอบ และ 6) การตัดสินผลสอบ ซึ่งแสดงถึงความใส่ใจและการเห็นความสำคัญของการประเมินผลการเรียนรู้ของ มสธ. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินการของ มสธ. ในช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในเรื่องการประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็น	ก่อนโควิด-19	ระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
1) นโยบายเกี่ยวกับการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา	มสธ. มีปรับเปลี่ยนรูปแบบของแผนการศึกษาโดยกำหนดให้มีแผนการศึกษา 3 แผน คือ แผน ก1 นักศึกษาจะศึกษาด้วยตนเองจากสื่อต่างๆ ที่ มสธ. จัดให้ และสอบวัดผลปลายภาคเหมือนเดิม แผน ก2 คือ การจัดการเรียนการสอนรูปแบบที่มีการสอบกลางภาคเพิ่มขึ้นมา มีการสอบเก็บคะแนน 2 ครั้ง ทำให้การเรียนไม่หนักมากจนเกินไป การปรับแผนการศึกษาช่วยให้การเรียนของนักศึกษาดีขึ้น การสอบตกหรือออกกลางคันมีแนวโน้มลดลง และแผน ก 3 หรือ blended learning ที่เป็นการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีกิจกรรมเสริมการเรียน การสอบกลางภาค และการสอบปลายภาค เพื่อเพิ่มอัตราการสำเร็จการศึกษามากขึ้น	มสธ. ไม่สามารถจัดให้ และสอบวัดผลปลายภาค ณ สนามสอบได้เหมือนเดิม จึงมีแนวคิดในการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาผ่านชุดกิจกรรม take home หรือผ่านการจัดสอบออนไลน์ และในขณะนั้นผู้บริหารสำนักทะเบียนและวัดผลที่ดำรงตำแหน่งในขณะนั้น ขอลาออกจากตำแหน่งด้วยเหตุผลส่วนตัว และเนื่องจากสำนักทะเบียนและวัดผลเป็นหัวใจหลักในการดำเนินการ และการประสานภารกิจด้านการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเพื่อให้ความโปร่งใส ยุติธรรม และมีมาตรฐานรักษาการอธิการบดีของ มสธ. ในขณะนั้น จึงเข้ามาทำหน้าที่รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความราบรื่น ผู้บริหาร มสธ. เห็นโอกาสในวิกฤตที่กำลังเกิดขึ้น มสธ. จึงใช้โอกาสนั้นในการพัฒนาระบบการจัดสอบออนไลน์ เพื่อช่วยให้นักศึกษาปฏิบัติตามกำหนดมีคุณภาพ เสมือนการสอบในห้องเรียน และการสอบออนไลน์ยังประหยัดค่าใช้จ่าย และสะดวกกว่าการสอบในห้องเรียน แม้ว่าการสอบออนไลน์ครั้งแรกๆ ของ มสธ. จะมีปัญหาบ้าง แต่ก็สามารถแก้ปัญหาโดยการจัดสอบทดแทนให้กับนักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสอบออนไลน์ได้
2) กระบวนการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา	มสธ. จัดการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล โดยไม่มีชั้นเรียนเป็นของตนเอง เน้นให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจากเอกสารการสอน และสื่อเสริมประจำชุดวิชา ซึ่งทำหน้าที่เปรียบเสมือนอาจารย์ผู้สอน โดยที่ในแต่ละหน่วย แต่ละตอนต้องมีการระบุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่	นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจากเอกสารการสอน และสื่อเสริมประจำชุดวิชาได้ตามปกติ ซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็งของ มสธ. ที่ดำเนินการสอนทางไกลมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง มสธ. ในส่วนของแผนการศึกษา นักศึกษาสามารถเลือกได้เฉพาะแผน ก1 และ ก2 ซึ่ง มสธ. กำหนดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบออนไลน์

ประเด็น	ก่อนโควิด-19	ระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
	<p>ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาได้เรียนรู้ตามเป้าหมาย</p> <p>ที่คณะกรรมการผลิตชุดวิชาออกแบบไว้ นักศึกษาสามารถประเมินความก้าวหน้าของตนเองได้จากแบบประเมินก่อนและหลังเรียน และมสธ. ประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามแผนการศึกษาที่นักศึกษาเลือก ซึ่งมีรูปแบบการเก็บคะแนนที่แตกต่างกัน คือ แผน ก1 ประเมินโดยใช้คะแนนจากการสอบไล่ประจำภาค แผน ก2 ประเมินโดยใช้คะแนนจากการสอบกลางภาค และการสอบไล่ประจำภาค และแผน ก3 ประเมินโดยใช้คะแนนจากกิจกรรมระหว่างเรียน คะแนนจากการสอบกลางภาค และการสอบไล่ประจำภาค กล่าวโดยสรุป คะแนนที่ใช้ในการตัดสินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 70 มาจากการทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐานจากการสอบกลางภาค และการสอบไล่ ซึ่ง มสธ. ให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาแบบทดสอบเป็นอย่างมาก ตั้งแต่หน้าที่ความรับผิดชอบในรูปของคณะกรรมการออกข้อสอบ โดยมีประธานชุดวิชาเป็นประธานคณะกรรมการ มีอาจารย์ด้านการวัดและการประเมินผลช่วยทำหน้าที่ตรวจสอบความตรงตามวัตถุประสงค์อีกชั้นหนึ่ง ก่อนส่งเข้ากระบวนการผลิตแบบทดสอบ ในกระบวนการผลิตแบบทดสอบมีการตรวจสอบร่างของแบบทดสอบทั้งหมด 4 รอบ ก่อนส่งเข้าจัดพิมพ์ และนำไปใช้ทดสอบที่สนามสอบ</p>	<p>กระบวนการในการสร้างข้อสอบใช้วิธีการแบบเดียวกับช่วงก่อนโควิด มีการดำเนินการจัดพิมพ์แบบทดสอบในทุกภาคการศึกษาเหมือนก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยคาดการณ์จำนวนพิมพ์ตามจำนวนการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาที่ในปีก่อนหน้า เพื่อเตรียมพร้อมในกรณีที่มี มสธ. นโยบายให้จัดสอบตามปกติที่สนามสอบ ในส่วนของการเตรียมต้นฉบับแบบทดสอบทุกชุดวิชาที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาค จะต้องถูกแปลงให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถนำเข้านำเข้าระบบ Moodle เพื่อจัดฉบับสำหรับการสอบออนไลน์ และจะต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากนักวิชาการ จำนวน 1 รอบ และได้รับการตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ด้านวัดและประเมินผลอีก 1 รอบ นอกจากนั้นสำนักทะเบียนและวัดผลได้ขอความร่วมมือจากคณาจารย์ประจำชุดวิชาในการออกข้อสอบเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวของการออกข้อสอบในช่วงสถานการณ์ปกติ เพื่อใช้เป็นข้อสอบสำรองสำหรับการสอบทดแทนในกรณีที่เกิดปัญหาในการสอบออนไลน์ ถ้าไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการสอบทดแทนก็จะถูกนำมาใช้สำหรับการสอบในปีถัดไป</p>

ประเด็น	ก่อนโควิด-19	ระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
3) การกำหนดระเบียบ	ระเบียบมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชว่าด้วยการสอบ พ.ศ. 2563	ระเบียบมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชว่าด้วยการสอบออนไลน์ระดับปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี พ.ศ. 2563 และหลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2565 มสธ. แก้ไขปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการสอบที่สนามสอบ และการสอบออนไลน์ใหม่ โดยมีเนื้อหาหลักๆ ในเรื่องการยืนยันตัวตนที่นักศึกษาสามารถนำโมบายแอปพลิเคชัน STOU SISA มาใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนได้ กำหนดแนวปฏิบัติสำคัญที่ผู้เข้าสอบต้องถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคโควิด-19
4) การเตรียมความพร้อมและการจัดสอบ	<ul style="list-style-type: none"> - ปฐมนิเทศผู้ประสานงาน และกรรมการกลางก่อนออกปฏิบัติราชการประสานงานสอบ - จัดสอบ ณ สนามสอบแต่ละจังหวัดทั่วประเทศ - ผู้ประสานงานสอบนำข้อสอบไปยังสนามสอบด้วยตนเองก่อนวันสอบจริง 1-2 วัน - ผู้ดำเนินการหลัก คือ สำนักทะเบียนและวัดผล 	<ul style="list-style-type: none"> - ปฐมนิเทศกรรมการคุมสอบ - ทดสอบเสมือนจริงเพื่อให้นักศึกษาได้เข้ามาทดลองใช้ระบบ และซักซ้อมความเข้าใจกับกรรมการคุมสอบ - สำนักคอมพิวเตอร์อำนวยความสะดวกด้านเครือข่าย และพัฒนาเว็บ แอปพลิเคชันสำหรับช่วยรายงานปัญหาขณะสอบออนไลน์ - สำนักทะเบียนและวัดผลนำข้อสอบเข้าสู่ระบบการสอบออนไลน์ - สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษาสร้างห้องสอบ และนำเข้ารายชื่อกรรมการคุมสอบ และนักศึกษาในห้องสอบแต่ละห้อง การดำเนินการจะต้องประสานงานร่วมกันระหว่างสำนักทะเบียนและวัดผล สำนักคอมพิวเตอร์ และสำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา
5) การควบคุมการสอบ	กรรมการควบคุมการสอบเป็นครูที่โรงเรียนสนามสอบแต่งตั้ง โดยมีบุคลากรของ มสธ. เป็นผู้ประสานงาน และกรรมการกลาง โดย 1 ห้องสอบ มีกรรมการคุมสอบ 2 คน	กรรมการควบคุมการสอบเป็นบุคลากร มสธ. โดยจัดกรรมการคุมสอบ 1 คน/นักศึกษา 50 คน ผ่านแอปพลิเคชันประชุมออนไลน์
6) การตัดสินผลสอบ	เกณฑ์การประเมินผล ควรยึดตามระเบียบของ มสธ. โดยผ่านคณะกรรมการการตัดสินผลสอบซึ่งมีอธิการบดีเป็นประธาน และมีการกำหนดการแปลผลการตัดสินคะแนน ดังนี้	เกณฑ์การประเมินผล ควรยึดตามระเบียบของ มสธ. โดยผ่านคณะกรรมการการตัดสินผลสอบ ซึ่งมีอธิการบดีเป็นประธาน และมีการกำหนดการแปลผลการตัดสินคะแนน ดังนี้ เกรด H (ได้คะแนนร้อยละ 76 ขึ้นไป) หมายถึง เกียรตินิยม

ประเด็น	ก่อนโควิด-19	ระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
	เกรด H (ได้คะแนนร้อยละ 76 ขึ้นไป) หมายถึง เกียรตินิยม	เกรด S (ได้ คะแนน ร้อยละ 60-75) หมายถึง ผ่าน
	เกรด S (ได้คะแนนร้อยละ 60-75) หมายถึง ผ่าน	เกรด U (ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60) หมายถึง ไม่ผ่าน
	เกรด U (ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60) หมายถึง ไม่ผ่าน	เกรด I หมายถึง ส่งงานไม่สมบูรณ์
	เกรด I หมายถึง ส่งงานไม่สมบูรณ์	

1.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ของ มสธ.ช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ของ มสธ.ช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ผ่านช่องทางออนไลน์ มีนักศึกษาดอบแบบสอบถามจำนวน 519 คน ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ และร้อยละ แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการประเมินผลการเรียนรู้ของ มสธ. ที่เกิดขึ้นระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

รายการข้อความ	M	SD	ร้อยละ			
			เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ฉันรู้สึกกังวลระหว่างการสอบออนไลน์	2.92	0.84	21.00	58.20	13.50	7.28
การสอบออนไลน์ช่วยให้ฉันปลอดภัยจากโควิด	3.04	0.80	29.60	48.90	17.40	4.06
ฉันเห็นว่าการสอบออนไลน์ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย	2.22	0.85	25.50	47.40	21.00	6.09
ฉันพร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของการสอบออนไลน์	2.37	0.85	24.50	48.40	20.60	6.43
ฉันไม่มั่นใจในระบบการสอบออนไลน์	2.93	0.80	11.00	46.40	28.30	14.40
ฉันชื่นชอบระบบการสอบออนไลน์	2.54	0.87	21.20	33.00	34.90	11.00
ฉันจะเลือกการสอบออนไลน์ทุกครั้งที่มีโอกาส	2.33	0.72	21.00	29.80	35.50	13.70
การสอบออนไลน์เปิดโอกาสให้ฉันค้นหาคำตอบได้	2.64	0.93	6.6	41.3	34.7	17.4
ฉันจะไม่เลือกสอบแบบออนไลน์	2.58	0.97	7.11	37.4	27.2	28.3
เมื่อสอบออนไลน์ฉันมั่นใจว่าจะทำได้คะแนนสูง	2.91	0.84	4.57	34.2	50.6	10.7
การสอบออนไลน์ทำให้ฉันมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น	2.09	0.83	5.58	33	39.3	22.2
ฉันจะแนะนำเพื่อนว่าไม่ควรไปสอบออนไลน์	2.23	0.94	4.57	25.2	44.7	25.5

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการประเมินผลการเรียนรู้ของ มสธ. ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่เป็นการสอบออนไลน์กับนักศึกษา จำนวน 591 คน เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งรวมกัน พบประเด็นที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

นักศึกษามากกว่าร้อยละ 70 มีความคิดว่าเห็นด้วย และเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อความต่อไปนี้ 5 อันดับแรก 1) นักศึกษามีความกังวลค่อนข้างมากเวลาสอบออนไลน์ เนื่องจากสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ดี ฝนตก หรือไฟฟ้าดับ 2) การสอบออนไลน์ช่วยให้นักศึกษาปลอดภัยจากโควิด-19 3) การสอบออนไลน์ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของตนเองได้ 4) พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามระเบียบของการสอบออนไลน์ และ 5) ฉันทไม่มั่นใจในระบบการสอบออนไลน์ (เช่น เมื่อกดส่งคำตอบ ไม่ทราบว่าจะส่งคำตอบได้หรือไม่) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.2, 78.5, 72.9, 72.9, และ 57.4 ตามลำดับ นอกจากนี้พบข้อสังเกตบางประการเนื่องจากมีคำถามที่กล่าวว่า “ฉันชื่นชอบระบบการสอบออนไลน์” “ฉันจะเลือกการสอบออนไลน์ทุกครั้งที่มีโอกาส” “การสอบออนไลน์เปิดโอกาสให้ฉันค้นหาคำตอบได้” และ “ฉันจะไม่เลือกสอบแบบออนไลน์” ซึ่งมีสัดส่วนการตอบที่มีแนวคิดเห็นด้วย และไม่เห็นด้วยใกล้เคียงกัน คือ ประมาณร้อยละ 44 – 54 มีนักศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งที่มีความคิดเชิงบวกกับการสอบออนไลน์ และอยากจะสอบออนไลน์อีกในครั้งต่อไป ในขณะที่มีนักศึกษาอีกประมาณครึ่งหนึ่งมีความคิดเห็นตรงกันข้าม แสดงว่ามีนักศึกษาประมาณครึ่งหนึ่ง มีความคิดเห็นเชิงลบต่อระบบการสอบออนไลน์

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์การประเมินผลการเรียนรู้ที่ มสธ.ดำเนินการช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

จากการศึกษาเอกสาร และสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ของ มสธ.ในช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จากผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวัดและการประเมินผลนักศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปจากการศึกษาเอกสารการสัมภาษณ์ในประเด็นหลัก 6 ประเด็น 1) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา 2) กระบวนการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา 3) การกำหนดระเบียบและการบังคับใช้ 4) กระบวนการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดสอบ 5) การควบคุมการทดสอบ และ 6) การตัดสินผลสอบ ดังนี้

2.1 การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

ก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. ใช้นโยบายกำหนดระดับน้ำหนักความสำคัญไปที่คะแนนจากการสอบไล่ ซึ่งเป็นการทดสอบมาตรฐาน โดยมีการกำหนดน้ำหนักตั้งแต่ร้อยละ 70 – 100 นโยบายถูกออกแบบมาเพื่อให้การประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษามีมาตรฐานและยุติธรรม ซึ่งจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าผลการทดสอบของนักศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ที่แท้จริงของความรู้และความสามารถ นอกจากนี้ มสธ. ยังมีการกำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองและการฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน โดยในบางชุดวิชาที่เป็นวิชายาก จะมีการฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน ซึ่งจะมีการให้น้ำหนักของคะแนนส่วนนี้อยู่ที่ร้อยละ 20-30 วิธีการดังกล่าวช่วยให้นักศึกษามีโอกาสได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติจริง และช่วยให้พวกเขาเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ในการกำหนดนโยบายการวัดประเมินผลการเรียนรู้ มสธ. ได้คำนึงถึงความยุติธรรมและโปร่งใสเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยให้มหาวิทยาลัยมีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับในวงการการศึกษา การประเมินผลการ

เรียนรู้ที่มีมาตรฐานและยุติธรรมไม่เพียงแต่ช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถวัดความสามารถของนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง แต่ยังช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาและสังคมว่าการศึกษาที่ มสธ. จัดนั้นมีคุณภาพ

ระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. ได้ปรับเปลี่ยนนโยบายการวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป แม้ว่านโยบายเกี่ยวกับน้ำหนักคะแนนจะยังคงเหมือนเดิม แต่การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือการย้ายการสอบจากสนามสอบไปสู่การสอบออนไลน์ การประเมินผลการเรียนรู้ผ่านการสอบออนไลน์ทำให้ มสธ. ต้องพัฒนาระบบการสอบออนไลน์ที่สามารถรักษามาตรฐานและความยุติธรรมได้เช่นเดียวกับการสอบที่สนามสอบ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังต้องพัฒนานโยบายและมาตรการใหม่เพื่อควบคุมและป้องกันการทุจริตในการสอบออนไลน์ ซึ่งเป็นความท้าทายใหม่ที่มหาวิทยาลัยต้องเผชิญ การปรับเปลี่ยนนโยบายนี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้ มสธ. สามารถดำเนินการสอบได้ในช่วงที่ไม่สามารถจัดการสอบที่สนามสอบได้ แต่ยังเป็นการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยมีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการเรียนรู้ในอนาคต

2.2 กระบวนการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

ในช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. ใช้วิธีการพัฒนาแบบทดสอบที่มีการควบคุมคุณภาพอย่างเข้มงวด แบบทดสอบทุกชุดต้องผ่านการตรวจสอบหลายขั้นตอนเพื่อให้แน่ใจว่ามีมาตรฐานและความยุติธรรม กระบวนการพัฒนาแบบทดสอบของ มสธ. เริ่มต้นจากการออกแบบและพัฒนาโดยคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ จากนั้นแบบทดสอบจะถูกส่งไปตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมโดยคณะกรรมการวิชาการและคณะกรรมการการวัดและประเมินผล การตรวจสอบแบบทดสอบมีการดำเนินการอย่างละเอียดและรอบคอบเพื่อให้แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความเป็นธรรมและสามารถวัดความรู้และความสามารถของนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง กระบวนการพัฒนาแบบทดสอบที่มีมาตรฐานและความยุติธรรมไม่เพียงแต่ช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถวัดความรู้และความสามารถของนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง แต่ยังช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาและผู้ปกครองว่าการศึกษาที่ มสธ. มอบให้ นั้นมีคุณภาพ นอกจากนี้ การใช้แบบทดสอบที่มีมาตรฐานเดียวกันในการสอบทุกครั้งยังช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถเปรียบเทียบผลการทดสอบของนักศึกษาในแต่ละปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่ช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถปรับปรุงและพัฒนาการสอนและการประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง

ระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 กระบวนการพัฒนาแบบทดสอบของ มสธ. ยังคงเหมือนเดิม แต่มีการเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบและการปรับแบบทดสอบให้เหมาะสมกับการสอบออนไลน์ การใช้เครื่องมือเดียวกันในการสอบทั้งแบบสนามสอบและออนไลน์เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคมว่าผลการทดสอบมีคุณภาพและมาตรฐานเท่ากัน กระบวนการพัฒนาแบบทดสอบออนไลน์เริ่มต้นจากการออกแบบและพัฒนาโดยคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ จากนั้น

แบบทดสอบจะถูกส่งไปตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมโดยคณะกรรมการวิชาการและคณะกรรมการการวัดและประเมินผล การตรวจสอบแบบทดสอบมีการดำเนินการอย่างละเอียดและรอบคอบเพื่อให้แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความเป็นธรรมและสามารถวัดความรู้และความสามารถของนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง การใช้แบบทดสอบที่มีมาตรฐานเดียวกันในการสอบทั้งแบบสนามสอบและออนไลน์ช่วยให้เราสามารถรักษาคุณภาพและมาตรฐานของการทดสอบได้ การตรวจสอบแบบทดสอบอย่างเข้มงวดช่วยให้แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความยุติธรรมและสามารถวัดความรู้และความสามารถของนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง กระบวนการนี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถวัดความรู้และความสามารถของนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง แต่ยังเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับนักศึกษาและผู้ปกครองว่าการศึกษาที่ มสธ. มอบให้นั้นมีคุณภาพ

2.3 การกำหนดระเบียบและการบังคับใช้

ก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. มีการกำหนดระเบียบสำหรับการสอบที่สนามสอบที่ชัดเจนและเข้มงวด เช่น การยืนยันตัวตนของนักศึกษาด้วยบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรนักศึกษา การปฏิบัติตามระเบียบเหล่านี้ทำให้การสอบมีความโปร่งใสและยุติธรรม การกำหนดระเบียบสำหรับการสอบที่สนามสอบมีความสำคัญอย่างยิ่งในการรักษาคุณภาพและมาตรฐานของการสอบ นอกจากนี้ การปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัดยังช่วยลดโอกาสในการทุจริตและสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักศึกษาและผู้ปกครองว่าการสอบที่ มสธ. จัดขึ้นนั้นมีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ ระเบียบที่ มสธ. กำหนดไว้สำหรับการสอบที่สนามสอบมีการตรวจสอบและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้แน่ใจว่าเหมาะสมและทันสมัยกับสถานการณ์ปัจจุบัน การยืนยันตัวตนของนักศึกษาเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในการป้องกันการทุจริตและการแอบอ้างตัวตน การใช้บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรนักศึกษาเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการยืนยันตัวตนของนักศึกษาและป้องกันการทุจริตในการสอบ

ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. ได้ประกาศใช้ระเบียบใหม่สำหรับการสอบออนไลน์ เช่น การยืนยันตัวตนผ่านโมบายแอปพลิเคชัน STOU SISA การกำหนดให้ผู้สอบต้องแสดงตัวผ่านกล้องเว็บแคมตลอดการสอบ เพื่อลดโอกาสในการทุจริต อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้ระเบียบการสอบออนไลน์ยังคงมีจุดอ่อน เช่น ปัญหาสัญญาณอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาที่เป็นผู้สอบที่อาจเกิดจากสภาพลมฟ้าอากาศหรือปัญหาทางเทคนิคอื่นๆ มหาวิทยาลัยต้องพัฒนามาตรการเพิ่มเติมเพื่อจัดการกับปัญหาเหล่านี้และสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักศึกษาและผู้ปกครองว่าการสอบออนไลน์มีมาตรฐานและยุติธรรมเช่นเดียวกับการสอบที่สนามสอบ การบังคับใช้ระเบียบการสอบออนไลน์มีความท้าทายอย่างมาก เนื่องจากต้องเผชิญกับปัญหาทางเทคนิคและความซับซ้อนในการควบคุมการสอบผ่านระบบออนไลน์ การสอบออนไลน์ทำให้เราต้องพัฒนาระเบียบและมาตรการใหม่ๆ เพื่อให้

แน่ใจว่าการสอบมีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ การยืนยันตัวตนผ่านกล้องเว็บแคมเป็นวิธีที่ช่วยลดโอกาสในการทุจริตและสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักศึกษา

2.4 กระบวนการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดสอบ

ก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. มีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรก่อนออกปฏิบัติราชการคุมสอบที่สนามสอบเป็นอย่างดี การจัดสอบที่สนามสอบมีความโปร่งใส ยุติธรรม และน่าเชื่อถือเนื่องจากมีการดำเนินการมากกว่า 40 ปี บุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการคุมสอบได้รับการฝึกอบรมและเตรียมความพร้อมในการจัดการสอบอย่างเข้มงวด การประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียนที่เป็นสนามสอบทำให้การจัดสอบเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การสอบมีความโปร่งใสและยุติธรรม มสธ. ได้จัดการฝึกอบรมและเวิร์กช็อปให้กับบุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการคุมสอบเพื่อให้พวกเขามีความเข้าใจในระเบียบและวิธีการคุมสอบที่ถูกต้อง การเตรียมความพร้อมนี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้การสอบเป็นไปอย่างราบรื่น แต่ยังช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาและผู้ปกครองว่าการสอบที่ มสธ. จัดขึ้นนั้นมีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ

ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบออนไลน์มีความซับซ้อนและยุ่งยากมากขึ้น มสธ. ต้องเตรียมทั้งระบบเครือข่าย คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในระยะเวลาดังกล่าว การจัดสอบออนไลน์ในระยะแรกประสบปัญหาด้านเทคนิค เช่น ระบบไม่สามารถรองรับจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนสอบได้ครบทั้งหมด มสธ. ต้องปรับวิธีการจัดสอบเพื่อให้การสอบออนไลน์เป็นไปอย่างราบรื่น การเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบออนไลน์เป็นเรื่องท้าทาย เนื่องจากเราต้องพัฒนาระบบเครือข่ายและคอมพิวเตอร์ให้พร้อมใช้งาน และต้องฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการสอบออนไลน์ การฝึกอบรมและการเตรียมความพร้อมของบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้การสอบออนไลน์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส มหาวิทยาลัยต้องพัฒนาระบบเครือข่ายและคอมพิวเตอร์ให้สามารถรองรับจำนวนนักศึกษาที่เข้าสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องจัดฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการสอบออนไลน์เพื่อให้การสอบเป็นไปอย่างราบรื่นและยุติธรรม

2.5 การควบคุมการสอบ

ก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. มีการจัดกรรมการคุมสอบจากบุคลากรของโรงเรียนที่เป็นสนามสอบ และบุคลากรของ มสธ. เป็นผู้ประสานงานสอบระหว่างโรงเรียนกับมหาวิทยาลัย กรรมการคุมสอบมีสัดส่วน 2 คนต่อการสอบ 1 ห้อง ซึ่งทำให้การควบคุมการสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการจัดสอบจึงมีความราบรื่นและมีข้อผิดพลาดในการสอบน้อยมาก การควบคุมการสอบที่สนามสอบมีความสำคัญอย่างยิ่งในการรักษาคุณภาพและมาตรฐานของการสอบ มสธ. ได้กำหนดระเบียบและมาตรการในการควบคุมการสอบอย่างเข้มงวดเพื่อให้แน่ใจว่า

การสอบมีความโปร่งใสและยุติธรรม การใช้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการคุมสอบและการประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียนที่เป็นสนามสอบทำให้การจัดสอบเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การจัดสอบออนไลน์ มสธ. แต่งตั้งให้บุคลากรภายในเป็นกรรมการคุมสอบและกองกลางสนามสอบคอยดูแลด้านเทคนิค สัดส่วนของกรรมการคุมสอบเป็น 1 คนต่อ 50 คน การจัดสอบแบบออนไลน์ต้องการกำลังคนจำนวนมากและมีปัญหาในการควบคุมการสอบเนื่องจากต้องใช้เทคโนโลยีในการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการทุจริต การควบคุมการสอบออนไลน์มีความท้าทายอย่างมาก เนื่องจากต้องเผชิญกับปัญหาทางเทคนิคและความซับซ้อนในการควบคุมการสอบผ่านระบบออนไลน์ การสอบออนไลน์ทำให้เราต้องพัฒนาระบบและมาตรการใหม่ๆ เพื่อให้แน่ใจว่าการสอบมีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ การใช้ผู้คุมสอบออนไลน์และการตรวจสอบพฤติกรรมผ่านกล้องเว็บแคมเป็นวิธีที่ช่วยลดโอกาสในการทุจริตและสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักศึกษาและผู้ปกครอง

2.6 การตัดสินผลสอบ

ก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การสอบที่สนามสอบมีการนำข้อสอบและกระดาษคำตอบกลับมาคัดแยกและตรวจด้วยเครื่องตรวจข้อสอบอัตโนมัติต้องใช้เวลานานในการตรวจทานความถูกต้องของการฝนกระดาษคำตอบ และจัดเรียงกระดาษคำตอบตามชุดวิชา การดำเนินการในขั้นตอนนี้ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาเข้ามาเป็นผู้ควบคุมเพื่อถูกต้อง ก่อนส่งไปตรวจด้วยเครื่องตรวจข้อสอบอัตโนมัติ และการตัดสินผลสอบมีความสำคัญอย่างยิ่งในการรักษาคุณภาพและมาตรฐานของการสอบ มสธ. ได้กำหนดระเบียบและมาตรการในการตัดสินผลสอบอย่างเข้มงวด และมี เพื่อให้แน่ใจว่าการตัดสินผลสอบมีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ

ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การสอบออนไลน์มีการตรวจข้อสอบและประมวลผลอัตโนมัติหลังจากการกดปุ่มส่งข้อสอบทันที แต่กระบวนการตัดสินผลสอบยังคงใช้รูปแบบเดียวกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยที่คะแนนจากการสอบที่สนามสอบ และคะแนนจากสอบออนไลน์ต้องถูกนำมารวมกันโดยจำแนกตามชุดวิชา เพื่อให้คณะกรรมการตัดสินผลสอบดำเนินการตัดสินผลการสอบ พร้อมทั้งการพิจารณาคำร้องและเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตควบคู่กันไป ดังนั้น ทั้งช่วงก่อน และ ระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระยะเวลาที่ใช้ในการตัดสินผลการสอบจะไม่เกิน 45 วัน หลังการสอบ

ตอนที่ 3 ผลการจัดทำแนวทางสำหรับการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างกาแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้สร้างความท้าทายที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนสำหรับระบบการศึกษาทั่วโลก รวมถึงการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ที่ มสธ. ซึ่งเป็น

มหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล แม้จะมีการเตรียมความพร้อมในด้านการเรียนการสอนทางไกลอย่างยาวนาน แต่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ มสธ. ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินผลการเรียนรู้จากรูปแบบดั้งเดิมมาเป็นออนไลน์อย่างรวดเร็ว เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคที่เน้นการเว้นระยะห่างทางสังคมและลดการชุมนุมของคนจำนวนมาก การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ไม่เพียงแต่มีผลกระทบต่อวิธีการประเมินผลการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการบริหารจัดการ การพัฒนาเทคโนโลยี และการสร้างมาตรการเพื่อความยุติธรรมและความโปร่งใสในกระบวนการสอบ การจัดการกับความท้าทายดังกล่าวจำเป็นต้องมีการวางแผนและดำเนินการอย่างรอบคอบ เพื่อให้การประเมินผลการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและสามารถสะท้อนความรู้และความสามารถของนักศึกษาได้อย่างแท้จริง

ในตอนต้นที่ 3 เป็นการนำเสนอแนวทางที่ มสธ. จะดำเนินการเพื่อพัฒนาการประเมินผลการเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสอบ และ 2) ด้านการประเมินผู้เรียนออนไลน์ แนวทางที่เสนอขึ้นจะช่วยให้การประเมินผลการเรียนรู้ออนไลน์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยุติธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการประเมินผลที่ดียิ่งขึ้นในอนาคต

3.1 แนวทางในการบริหารการจัดการสอบ

การประเมินออนไลน์ได้รับความนิยมมากขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงของการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และการเปลี่ยนไปสู่การเรียนรู้ออนไลน์ แม้ว่าการประเมินออนไลน์มีข้อดีมากมาย เช่น ความยืดหยุ่น และความสะดวกที่เพิ่มขึ้น แต่ก็ทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ และความถูกต้องของผลการประเมิน จากการสนทนากลุ่มกับผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกระบวนการประเมิน ได้เสนอวิธีการตรวจสอบและเครื่องมือต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของการประเมินออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เช่น เครื่องมือช่วยในการคุมสอบ และนโยบายความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ซึ่งทำให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น และเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ และความถูกต้องของการประเมินออนไลน์ สามารถใช้วิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ ดังนี้การใช้เครื่องมือคุมสอบซึ่งเป็นโปรแกรมซอฟต์แวร์ที่ตรวจสอบนักศึกษาในระหว่างการประเมินเพื่อตรวจจับการทุจริตหรือความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการในรูปแบบอื่น ๆ เครื่องมือคุมสอบอาจรวมถึง คุณสมบัติต่างๆ เช่น การตรวจสอบเว็บแคม การติดตามการกดแป้นพิมพ์และการแชร์หน้าจอ เครื่องมือเหล่านี้สามารถช่วยให้แน่ใจว่านักศึกษา กำลังทำการประเมินด้วยตนเอง และไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น

3.1.1 การใช้นโยบายความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ซึ่งกำหนดแนวทาง และความคาดหวังที่ชัดเจนสำหรับพฤติกรรมของนักศึกษาในระหว่างการประเมินออนไลน์ นโยบายเหล่านี้อาจรวมถึงกฎเกี่ยวกับการใช้บันทึก และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ รวมถึงผลที่ตามมาจากการทุจริตหรือความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการในรูปแบบอื่น ๆ การสื่อสารนโยบายเหล่านี้กับนักศึกษาอย่างชัดเจน และบังคับใช้อย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าการประเมินออนไลน์นั้นยุติธรรมและเชื่อถือได้

3.1.2 การใช้คำถามแบบสุ่ม วิธีนี้จะช่วยป้องกันการทุจริตโดยทำให้นักศึกษาแบ่งปันคำตอบให้กันได้ยากขึ้น คำถามแบบสุ่มยังช่วยให้มั่นใจได้ว่านักศึกษาทุกคนจะตอบคำถามเดียวกัน ซึ่งช่วยให้ผลลัพธ์มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

3.1.3 การพิจารณาการออกแบบการประเมินในลักษณะที่ทำให้นักศึกษาทุจริตได้ยาก ซึ่งอาจรวมถึงการใช้คำถามปลายเปิดที่วัดความคิดขั้นสูง ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เข้าสอบได้แสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่

3.1.4 การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีและการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่

- 1) การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในราคาพิเศษโดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล
- 2) การฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีและการใช้งานระบบการสอบออนไลน์อย่างต่อเนื่อง ทั้งสำหรับนักศึกษาและบุคลากร โดยจะมีการจัดทำคู่มือและวิดีโอแนะนำการใช้งานที่เข้าใจง่าย และการตั้งศูนย์ช่วยเหลือที่สามารถให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- 3) การลงทุนในการพัฒนาระบบการจัดการการสอบออนไลน์ที่สามารถรองรับผู้ใช้งานจำนวนมากได้อย่างเสถียรและปลอดภัย รวมถึงการสร้างระบบสำรองข้อมูลและการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ เพื่อให้การสอบออนไลน์เป็นไปอย่างราบรื่นและมีความน่าเชื่อถือ
- 4) สร้างพันธมิตรกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อเพิ่มการเข้าถึงเทคโนโลยีและการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต นักศึกษาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลสามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตของชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่นในการสอบออนไลน์ และ
- 5) การพัฒนาระบบการประเมินออนไลน์ที่โปร่งใสและยุติธรรม โดยการใช้เครื่องมือที่ทันสมัย เช่น โปรแกรมซอฟต์แวร์ที่ตรวจสอบนักศึกษาในระหว่างการประเมิน และการออกแบบการประเมินที่ยากต่อการทุจริต เพื่อให้แน่ใจว่าผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือและเป็นธรรม

3.2 แนวทางการประเมินผู้เรียนออนไลน์

การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้สถาบันการศึกษาต้องปรับตัวอย่างรวดเร็วกับความเปลี่ยนแปลงใหม่ของการเรียนรู้ออนไลน์ หนึ่งในความท้าทายที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงนี้ คือ การค้นหารูปแบบการประเมินทางเลือกที่สามารถประเมินการเรียนรู้ และประสิทธิภาพของนักศึกษาในสภาพแวดล้อมใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบการประเมินแบบดั้งเดิม เช่น การทดสอบแบบปรนัย และเรียงความ อาจไม่มีประสิทธิภาพหรือเหมาะสมในสภาพแวดล้อมออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาที่ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยี และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่เชื่อถือได้ มสธ. สรรวจรูปแบบการประเมินที่สามารถใช้เพื่อประเมินการเรียนรู้ และผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินทางเลือกหนึ่งที่มีความนิยมในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 คือ การประเมินโดยใช้โครงงานเป็นฐาน (project-based assessments) เป็นรูปแบบหนึ่งของการประเมินที่เน้นการประเมินการเรียนรู้ และผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาผ่านการทำโครงงานให้สำเร็จ โครงงานสามารถมีได้หลายรูปแบบ ได้แก่ เอกสารการวิจัย เรียงความ และการนำเสนอ และสามารถใช้ประเมินทักษะที่หลากหลาย เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการสื่อสาร การประเมินโดยใช้โครงงานเป็นฐานมีข้อดี คือ ความยืดหยุ่น ทำให้นักศึกษาสามารถแสดงการเรียนรู้ และทักษะของตนในแบบที่เหมาะสมที่สุดสำหรับตนเอง นอกจากนี้ ยังสามารถปรับให้เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะ และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตร

2. รูปแบบการประเมินทางเลือกอีกรูปแบบหนึ่งที่ใช้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 คือ การทบทวนตนเอง การสะท้อนตนเอง (self-reflection) เป็นรูปแบบหนึ่งของการประเมินที่เน้นการประเมินการเรียนรู้ และผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาผ่านการประเมินตนเอง ซึ่งอาจมีหลายรูปแบบ

ได้แก่ การเขียนบทความ แฟ้มสะสมผลงาน และการประเมินตนเอง การสะท้อนตนเองเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการประเมินการเรียนรู้และผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา เนื่องจากช่วยให้นักศึกษาสามารถสะท้อนความก้าวหน้าของตนเอง และระบุจุดที่ต้องปรับปรุง นอกจากนี้ การสะท้อนตนเอง ยังสามารถใช้เพื่อประเมินทักษะที่หลากหลาย เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา และการตระหนักรู้ในตนเอง

3. การประเมินโดยเพื่อน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการประเมินที่สามารถใช้ได้ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การประเมินโดยเพื่อนเป็นรูปแบบหนึ่งของการประเมินที่เน้นการประเมินการเรียนรู้ และผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาผ่านการประเมินของเพื่อน สิ่งนี้สามารถมีได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์จากเพื่อน การประเมินจากเพื่อน และคำติชมจากเพื่อน การประเมินโดยเพื่อน เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการประเมินการเรียนรู้และผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา เนื่องจากการประเมินดังกล่าวให้มุมมองที่แตกต่างเกี่ยวกับงานของนักศึกษา และสามารถให้ข้อเสนอแนะที่มีค่าได้ นอกจากนี้ การประเมินโดยเพื่อนยังสามารถใช้เพื่อประเมินทักษะที่หลากหลาย เช่น การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการทำงานร่วมกัน

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาอุปสรรค ช่องว่างและความท้าทายที่ไม่คาดคิด และบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล

4.1 อุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. อุปสรรคหลักในการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในการศึกษาทางไกลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 คือ ความจำเป็นในการปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยี และแพลตฟอร์มใหม่อย่างรวดเร็ว ด้วยการเปลี่ยนไปใช้การเรียนรู้ทางไกลอย่างกะทันหัน มสธ. จึงต้องลงทุนในซอฟต์แวร์ และเครื่องมือใหม่ๆ เพื่อรองรับการประเมินออนไลน์ เช่น ระบบการจัดการการเรียนรู้ (LMS) และเครื่องมือควบคุมออนไลน์ สิ่งนี้ต้องใช้เวลา และทรัพยากรจำนวนมาก และเป็นภาระหนักแก่คณาจารย์ และบุคลากรที่ต้องเรียนรู้วิธีใช้เครื่องมือใหม่เหล่านี้มีประสิทธิภาพ

2. ความจำเป็นในการรับรองความน่าเชื่อถือ และความถูกต้องของการประเมินออนไลน์ ด้วยการประเมินออนไลน์ มีความเสี่ยงมากขึ้นในการทุจริตและความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ และ มสธ. ต้องลงทุนในเครื่องมือควบคุมและมาตรการอื่น ๆ เพื่อป้องกันการทุจริต สิ่งนี้ต้องการทรัพยากรเพิ่มเติม และเป็นภาระสำคัญสำหรับคณาจารย์ที่ต้องใช้เวลามากขึ้นในการตรวจสอบและควบคุมการประเมินออนไลน์

3. การเปลี่ยนไปใช้การประเมินนักศึกษาทางออนไลน์ได้เน้นย้ำถึงความไม่เสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยี และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษา สำหรับนักศึกษาที่มีโครงสร้างพื้นฐานด้านไอทีไม่ดีหรือการเข้าถึงเทคโนโลยีจำกัด การประเมินออนไลน์อาจทำได้ยากขึ้น และเชื่อถือได้น้อยลง สิ่งนี้อาจส่งผลต่อความยุติธรรม และความถูกต้องของการประเมิน และอาจส่งผลเสียต่อการเรียนรู้และผลการเรียนของนักศึกษา

4. การขาดการมีส่วนร่วม และแรงจูงใจของนักศึกษา เนื่องจากการศึกษาในระบบทางไกล นักศึกษามีแนวโน้มที่จะรู้สึกโดดเดี่ยวและตัดขาดจากเพื่อนและผู้สอน สิ่งนี้สามารถนำไปสู่แรงจูงใจและการมีส่วนร่วมที่ลดลง และอาจส่งผลเสียต่อการเรียนรู้และผลการเรียนของนักศึกษา

5. การเข้าถึงทรัพยากรและบริการสนับสนุนที่จำกัด เป็นอุปสรรคต่อการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในการศึกษาทางไกลในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ด้วยการเข้าถึงแหล่งข้อมูลอย่างจำกัด เช่น ตำราเรียนและคู่มือการเรียน นักศึกษาอาจมีปัญหาในการเรียนให้จบและเตรียมตัวสำหรับการประเมิน นอกจากนี้ การขาดบริการสนับสนุน เช่น การสอนพิเศษ และการให้คำปรึกษาอาจทำให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทางไกลได้ยากขึ้น

โดยสรุป การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้เกิดอุปสรรคสำคัญต่อการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในการศึกษาทางไกลของ มสธ. ความจำเป็นในการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีและแพลตฟอร์มใหม่อย่างรวดเร็ว การรับรองความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของการประเมินออนไลน์ และการให้การสนับสนุนสำหรับนักศึกษาในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทางไกลได้วางภาระหนักให้กับ มสธ. อย่างไรก็ตาม มสธ. ได้ใช้มาตรการต่างๆ เพื่อเอาชนะอุปสรรคเหล่านี้ และสามารถให้การประเมินนักศึกษาออนไลน์ได้สำเร็จในช่วงที่มีการแพร่ระบาด เพื่อปรับปรุงการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในการศึกษาทางไกลอย่างต่อเนื่องในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มสธ. ควรลงทุนในเทคโนโลยีที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีการฝึกอบรม และการสนับสนุนสำหรับบุคลากร และคณาจารย์ ในขณะเดียวกันก็ให้การสนับสนุนที่จำเป็นแก่นักศึกษาเพื่อให้ประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทางไกล เช่น แหล่งข้อมูลออนไลน์และบริการสนับสนุนต่างๆ มสธ. ยังให้ความสำคัญกับการรักษาการมีส่วนร่วม และแรงจูงใจในหมู่นักศึกษาด้วยการดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาเสมือนจริงและแพลตฟอร์มการสื่อสาร

4.2 การจัดการกับความท้าทายในการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (มสธ.) ได้เผชิญกับความท้าทายที่ไม่คาดคิดในการดำเนินการประเมินผู้เรียนออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ แม้ว่าการศึกษาการสอนออนไลน์จะเป็นแนวทางที่เหมาะสมในสถานการณ์เช่นนี้ แต่ปัญหาหลายประการได้ปรากฏขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายของการประเมินผู้เรียน หนึ่งในปัญหาหลักคือการเข้าถึงเทคโนโลยีและการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียรและไม่เพียงพอ นักศึกษาหลายคน โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลและชนบท มีข้อจำกัดในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วและเสถียรพอที่จะทำการสอบออนไลน์ได้ มสธ. ได้ตระหนักถึงปัญหานี้และดำเนินการหลายมาตรการเพื่อขจัดปัญหานี้ เริ่มจากการทดสอบขีดจำกัดของระบบเพื่อขยายการรองรับนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การทดสอบนี้รวมถึงการจำลองสถานการณ์การใช้งานระบบพร้อมกันของนักศึกษาจำนวนมาก และการประเมินประสิทธิภาพของระบบในเงื่อนไขที่หลากหลาย การทดสอบช่วยให้ มสธ. สามารถระบุปัญหาและปรับปรุงระบบการสอบออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพและเสถียรมากยิ่งขึ้น เพื่อให้มั่นใจว่าการสอบออนไลน์สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและไม่มีการขัดข้อง เพื่อรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้น มสธ. ได้ลงทุนในการเพิ่มประสิทธิภาพของเซิร์ฟเวอร์และโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี รวมถึงการใช้เทคโนโลยีคลาวด์เพื่อเพิ่มความสามารถในการรองรับผู้ใช้งานที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ มสธ. ได้พัฒนาเครื่องมือและมาตรการเพื่อรักษาความน่าเชื่อถือและความยุติธรรมในการสอบออนไลน์ โดยการใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์ที่ตรวจสอบนักศึกษาในระหว่างการประเมินเพื่อตรวจจับการทุจริตหรือความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการในรูปแบบอื่น ๆ เครื่องมือควบคุมนี้อาจรวมถึงการตรวจสอบเว็บแคม การติดตาม

การกดแป้นพิมพ์และการแชร์หน้าจอ เพื่อให้มั่นใจว่านักศึกษากำลังทำการประเมินด้วยตนเองและไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น นอกจากนี้ มสธ. ยังได้นำนโยบายความซื่อสัตย์ทางวิชาการมาบังคับใช้ โดยกำหนดแนวทางและความคาดหวังที่ชัดเจนสำหรับพฤติกรรมของนักศึกษาในระหว่างการประเมินออนไลน์ การสื่อสารนโยบายเหล่านี้กับนักศึกษาอย่างชัดเจนและบังคับใช้อย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าการประเมินออนไลน์นั้นยุติธรรมและเชื่อถือได้

ในส่วนของการดำเนินการจัดสอบ มสธ. ได้พัฒนาระบบการสอบให้มีมาตรฐาน โดยการจัดให้มีการคุมสอบแบบ live proctor ซึ่งเป็นการคุมสอบแบบออนไลน์ที่มีการควบคุมและตรวจสอบตลอดการสอบผ่านกล้องเว็บแคม การดำเนินการนี้ช่วยให้การสอบมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา มสธ. ได้กำหนดให้มีกรรมการคุมสอบในสัดส่วนที่เหมาะสม เช่น กรรมการ 1 คนต่อนักศึกษา 50 คน ซึ่งช่วยให้สามารถควบคุมการสอบได้อย่างทั่วถึงและลดโอกาสในการทุจริต นอกจากนี้ มสธ. ยังได้จัดการฝึกอบรมและการสนับสนุนด้านเทคนิคสำหรับนักศึกษาและบุคลากร เพื่อให้สามารถใช้งานระบบการสอบออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่มีปัญหา การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับนักศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนและข้อกำหนดในการสอบออนไลน์ยังช่วยลดความสับสนและความวิตกกังวลเกี่ยวกับการสอบออนไลน์ ทำให้นักศึกษามีความมั่นใจในการใช้งานระบบและสามารถสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้จะมีความพยายามอย่างมากในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ แต่การรักษาการมีส่วนร่วมและแรงจูงใจของนักศึกษาในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทางไกลยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญ มสธ. ได้ดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาเสมือนจริงผ่านแพลตฟอร์มการสื่อสารออนไลน์ เช่น การจัดสัมมนาออนไลน์ เวิร์กช็อป และกิจกรรมกลุ่มต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมและแรงจูงใจของนักศึกษา นอกจากนี้ มสธ. ยังได้พัฒนาแหล่งข้อมูลออนไลน์และบริการสนับสนุนต่างๆ เช่น การสอนเสริมและการให้คำปรึกษานักศึกษา เพื่อให้ให้นักศึกษามีทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการเตรียมตัวสอบออนไลน์ได้อย่างครบถ้วน การดำเนินการเหล่านี้ช่วยให้ มสธ. สามารถจัดปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การประเมินผู้เรียนออนไลน์ไม่บรรลุเป้าหมายในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และสามารถทำให้นักศึกษาเข้าใช้งานในระบบการสอบออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย มสธ. มุ่งเน้นในการพัฒนาระบบการประเมินออนไลน์ให้มีความยืดหยุ่นและสามารถรองรับนักศึกษาได้มากขึ้น การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีให้มีความเสถียรและประสิทธิภาพสูงขึ้น การพัฒนาเครื่องมือการควบคุมการสอบที่มีความทันสมัยและมีความแม่นยำในการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้สอบ การสร้างนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนในการประเมินออนไลน์ และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับนักศึกษา เพื่อให้เข้าใจและปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างถูกต้อง การดำเนินการเหล่านี้จะช่วยให้ มสธ. สามารถดำเนินการประเมินผู้เรียนออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาในอนาคต